

KOKOUSTIEDOT**AIKA**

Maanantai 16.1.2023 klo 10:00 – 11:22

PAIKKA

Teams-etäyhteydellä

OSALLISTUJAT**Päätöksentekijät**Jäsenet:

Anttila Tahvo, pj. (X)
Niittymaa Jyrki, 1. vpj. (T)
Lyytinen Leena, 2. vpj. (T)
Ahola Lotta (T)
Forsberg Caius (T)
Hovikoski Mervi (T)
Leino Matti (T)
Lindell Leila (T)
Nikkilä Lea-Elina (T)
Oksanen Harri (T)
Patronen Ulla (T)
Pirttiniemi Riitta (T)
Ruotsalainen Seppo (T)

Varajäsenet:

Pärnäjärvi Leena ( )
Rahunen Vesa ( )
Lumela Meri ( )
Väyrynen Ville ( )
Timperi Kati-Erika ( )
Hämäläinen Jukka ( )
Martins Sirpa ( )
Suomala Sakari ( )
Hirsiaho Nina ( )
Pajunen Kari ( )
Autio Markku ( )
Toikkanen Markku ( )
Niinikoski Aila ( )

Muut puheenjohtajat

Mäkinen Riitta, mv pj. (-)
Vilkuna Janiika, mv 1. vpj. (E)
Rautiainen Ville, mv 2. vpj. (T)
Tirola Mikko, myr pj. (T)

Muut osallistujat

Hokkanen Pekka, esittelijä (X)   Reini Hanna, ptkpitäjä (X)
Peräaho Pirjo (X)   Siukola Antti (X)
Kunttu Hanna (X)   Luostarinen Kari (X)

X = paikalla, T = Teams-linjalla, E = estynyt, - = poissa

KÄSITELLYT ASIAT

Pykälät 1–7

PÖYTÄKIRJA ON TARKASTETTU JA HYVÄKSYTTY SÄHKÖISESTI**Puheenjohtaja**

Tahvo Anttila

Pöytäkirjanpitäjä

Hanna Reini

Tarkastajat

Leila Lindell

Seppo Ruotsalainen

PÖYTÄKIRJA NÄHTÄVÄNÄ Julkaistu verkkosivulla www.keskisuomi.fi 18.1.2023 alkaen.

Reini Hanna, pöytäkirjanpitäjä

Maakuntahallitus pöytäkirja 16.01.2023 10:00

§ 1 Kokouksen avaus, läsnäolijoiden toteaminen, laillisuus ja päätösvaltaisuus	1
§ 2 Pöytäkirjan tarkastus	2
§ 3 Esittelyasiat	3
§ 4 Keski-Suomen maakuntakaava 2040	4
§ 5 Talousarvion käyttösuunnitelma 2023	14
§ 6 Rahoitushakemus: Soivat maisemat: Osallistava äänimaiseman keruun, luovan luontokuvan ja - musiikin kehittämisprojekti	15
§ 7 Tiedoksi saatettavat asiat	17
Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus	18

1 § KOKOUKSEN AVAUS, LÄSNÄOLIJOIDEN TOTEAMINEN, LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Maakuntajohtajan ehdotus:

Avataan kokous.

Todetaan läsnäolijat.

Todetaan laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös: Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

---

2 § PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Maakuntajohtajan ehdotus:

Valitaan pöytäkirjan tarkastajiksi Leila Lindell ja Seppo Ruotsalainen.

Päätös: Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Leila Lindell ja Seppo Ruotsalainen.

---

3 § ESITTELYASIAT

1. Keski-Suomen liiton rahoittamat EAKR-hankkeet 2014–2020
  - Kehittämispäällikkö Hannu Koponen
2. WFEO:n toimintasuunnitelma 2023
  - Maakuntajohtaja Pekka Hokkanen
3. Ajankohtaiset asiat
  - Maakuntajohtaja Pekka Hokkanen

Lisätietoa: Hannu Koponen, kehittämispäällikkö, p. 040 595 0009, hannu.koponen(at)keskisuomi.fi
Pekka Hokkanen, maakuntajohtaja, p. 040 595 0016, pekka.hokkanen(at)keskisuomi.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Kuullaan esittelyt edellä mainituissa asioissa.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Keski-Suomen liiton rahoittamien EAKR-hankkeiden 2014–2021 ja WFEO:n toimintasuunnitelman 2023 käsittelyn ajaksi kokoukseen osallistui kehittämispäällikkö Hannu Koponen Keski-Suomen liitosta.

---

4 § KESKI-SUOMEN MAAKUNTAKAAVA 2040

MH 29.5.2020, § 55

Maakunnan lakisääteisen suunnittelun kokonaisuus muodostuu maakuntasuunnitelmasta, maakuntakaavasta ja maakuntaohjelmasta. Maankäyttö- ja rakennuslain 27 §:n mukaan maakunnan liiton tehtävänä on huolehtia maakuntakaavan laatimisesta, kaavan pitämisestä ajan tasalla ja sen kehittämisestä. Keski-Suomen maakuntakaava on hyväksytty 1.12.2017 ja se on saanut lainvoiman 28.1.2020.

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 6 §:n mukaan kaavaa valmistevien viranomaisten on tiedotettava kaavoituksesta sillä tavoin, että niillä, joita asia koskee, on mahdollisuus seurata kaavoitusta ja vaikuttaa siihen. MRL:n 9 §:n mukaan maakuntakaavan on perustuttava riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Maankäyttö- ja rakennuslain 25 §:n mukaan maakuntakaavassa esitetään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita. Aluevarauksia osoitetaan vain siltä osin ja sillä tarkkuudella kuin alueiden käyttöä koskevien valtakunnallisten tai maakunnallisten tavoitteiden kannalta taikka useamman kuin yhden kunnan alueiden käytön yhteen sovittamiseksi on tarpeen.

MRL:n 28 § määrittelee maakuntakaavan sisältövaatimukset. Niiden mukaan maakuntakaavaa laadittaessa on otettava huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Niin ikään on kiinnitettävä huomioita maakunnan oloista johtuviin erityisiin tarpeisiin. Kaava on myös mahdollisuuksien mukaan sovitettava yhteen maakuntakaava-alueeseen rajoittuvien alueiden maakuntakaavoituksen kanssa. Myös luonnonsuojelulain (1096/1996) 7 ja 77 §:ssä tarkoitettujen luonnonsuojeluohjelmien ja -päästösten sekä 32 §:ssä tarkoitettua maisema-alueita koskevien perustamispäätösten tulee olla ohjeena kaavaa laadittaessa.

Lisäksi on erityistä huomiota kiinnitettävä:

- maakunnan tarkoituksenmukaiseen alue- ja yhdyskuntarakenteeseen
- alueiden käytön ekologiseen kestävyYTEEN
- ympäristön ja talouden kannalta kestäviin liikenteen ja teknisen huollon järjestelyihin
- vesi- ja maa-ainesvarojen kestäväan käyttöön
- maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin
- maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaalimiseen
- virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyYTEEN

Kaavaa valmistellessa on myös pidettävä silmällä alueidenkäytön taloudellisuutta ja sitä, ettei maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle aiheudu kohtuutonta haittaa. Kaavaa tehtäessä on myös selvitettävä kenen toteutettavaksi kaava ja sen toimenpiteet kuuluvat.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista tulee edistää maakunnan suunnittelussa ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa. Ne on sovitettava yhteen alueiden käyttöön liittyvien maakunnallisten ja paikallisten tavoitteiden kanssa. Keski-Suomen voimassa oleva maakuntakaava on laadittu aikaisempien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden pohjalta, nyt käynnistyvässä kaavaprosessissa toimitaan 1.4.2018 voimaan tulleiden valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden pohjalta.

Maakuntakaavan tavoitteet

Maakuntakaavan tarkistamisen tavoitteena on edelleen kehittää Keski-Suomen maakuntakaavaa strategisena aluekehittämisen välineenä. Tavoitteena on strateginen kaava, jonka merkinnät ovat valtakunnallista, maakunnallista tai seudullista tasoa. Mittakaavana tulee säilymään aikaisemmissa maakuntakaavoissa käytetty 1:250 000 ja tavoitevuotena on maakuntasuunnitelman mukainen 2040.

Maakuntakaava laaditaan rullaavan maakuntakaavoituksen periaatteiden mukaisesti. Rullaavassa maakuntakaavoituksessa voimassa olevaa kokonaiskaavaa muutetaan tarvittaessa kertyneiden muutostarpeiden mukaan. Kaavan tarkistuksen teemat ja niitä koskevat tavoitteet määritellään Ikuisessa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (I-OAS) ja sen liitteessä.

Maakuntakaava koskee koko Keski-Suomen maakunnan aluetta, pois lukien Kuhmoinen, joka vaihtaa Keski-Suomesta Pirkanmaahan vuoden 2021 alussa.

Kaavoitusprosessin yhteydessä arvioidaan voimassa olevan maakuntakaavan merkintöjen ja määräysten ajantasaisuutta. Tarkistus koskee siten kaikkia maakuntakaavan teemoja. Kaavaprosessin aikana määritellään miltä osin voimassa olevan kaavan merkintöjä jätetään voimaan ja mitä mahdollisesti uusia asioita otetaan käsiteltäväksi. Kaavaprosessin alkuvaiheessa tarkasteltaviksi teemoiksi on tunnistettu seudullisesti merkittävä tuulivoiman tuotanto, liikenne ja hyvinvoinnin aluerakenne. Kaavaprosessin lopputuloksena on Keski-Suomen maakuntakaava 2040, joka ottaa huomioon maakunnan alueiden käytön tarpeet keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä.

Maakuntakaavan laaditaan vahvassa vuorovaikutuksessa osallisten kanssa. Vuorovaikutuksessa hyödynnetään myös sosiaalisen median kanavia ja sähköistä karttapalautejärjestelmää.

Maakuntakaava tulee koostumaan kaavakartasta ja siihen liittyvistä merkinnöistä ja määräyksistä sekä kaavaselostuksesta. Kaavaselostuksessa kuvataan kaavoituksen lähtökohdat, tavoitteet sekä maakuntakaavan sisältö. Kaavaselostuksessa tarkastellaan myös kaavan vaikutuksia, kaavan suhdetta muihin suunnitelmiin sekä osallistumista ja vuorovaikutusta. Muu materiaali, selvitykset, tutkimukset sekä vaikutusten arviointi ovat kaavan tausta-aineistoa.

Keski-Suomen maakuntakaavan vireilletulosta ja hyväksymisestä päättää maakuntavaltuusto. Kaavaprosessin muiden vaiheiden ohjauksesta vastaa maakuntahallitus, joka myös antaa vastineet kaavaprosessin aikana saatuihin lausuntoihin, muistutuksiin ja huomautuksiin.

Liitteet Ikuinen osallistumis- ja arviointisuunnitelma (I-OAS)
Ikuisen osallistumis- ja arviointisuunnitelman liite

Lisätietoja Markus Erkkilä, markus.erkkila(at)keskisuomi.fi, 040 162 7887

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus hyväksyy osaltaan Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 tarkistamisen periaatteet ja vireille saattamisen ja esittää maakuntavaltuustolle

- Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 tarkistamisen vireille saattamista
- Ikuisen osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja sen päivittyvän liitteen hyväksymistä
- että maakuntavaltuusto valtuuttaa liiton toimiston tekemään asiakirjoihin tekniluonteisia korjauksia ja täydennyksiä
- että maakuntavaltuusto toteaa maakuntahallituksen toimivan kaavaprosessin ohjaajana ja maakuntahallituksen olevan taho, joka antaa vastineet kaavaprosessin aikana saatuihin lausuntoihin, muistutuksiin ja huomautuksiin

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Markus Erkkilä poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen klo 10.00.

*****

Perustelut maakuntakaavan tarkastamistyön käynnistämiseksi on kuvattu edelle maakuntahallituksen kokouspöytäkirjassa.

Suunnittelujohtaja esittelee asian tarkemmin kokouksessa.

Liitteet: Ikuinen osallistumis- ja arviointisuunnitelma (I-OAS)
Ikuisen osallistumis- ja arviointisuunnitelman liite

Lisätietoja: Markus Erkkilä, markus.erkkila(at)keskisuomi.fi, 040 162 7887

Ehdotus: Maakuntahallitus hyväksyy osaltaan Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 tarkistamisen periaatteet ja vireille saattamisen ja esittää maakuntavaltuustolle

- Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 tarkistamisen vireille saattamista
- Ikuisen osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja sen päivittyvän liitteen hyväksymistä
- että maakuntavaltuusto valtuuttaa liiton toimiston tekemään asiakirjoihin teknisluonteisia korjauksia ja täydennyksiä
- että maakuntavaltuusto toteaa maakuntahallituksen toimivan kaavaprosessin ohjaajana ja maakuntahallituksen olevan taho, joka antaa vastineet kaavaprosessin aikana saatuihin lausuntoihin, muistutuksiin ja huomautuksiin

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

MH 17.12.2021, § 142

Maakuntavaltuusto päätti Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 laadinnan vireille tulosta kokouksessaan 15.6.2020. Maakuntakaava laaditaan rullaavan maakuntakaavoituksen periaatteiden mukaisesti. Rullaavassa maakuntakaavoituksessa voimassa olevaa maakuntakaavaa muutetaan kertyneiden muutostarpeiden mukaisesti. Vireilletulovaiheessa nämä muutostarpeet liittyvät seudullisesti merkittävään tuulivoiman tuotantoon, liikenteeseen ja hyvinvoinnin aluerakenteeseen.

Maakuntakaavan päivityksen teemat ja niitä koskevat tavoitteet määritellään Ikuisessa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (I-OAS) ja sen liitteessä. I-OAS ja sen liite oli nähtävillä 7.9.-30.10.2020 välisen ajan. Kuulemisen aikana kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin yhteensä 74 palautetta. Palaute jakautui seuraavasti: kunnat 15 kpl, maakuntaliitot 7 kpl, viranomaiset 12 kpl, yritykset 4 kpl, yhteisöt ja järjestöt 11 kpl ja yksityishenkilöt 25 kpl.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman kuulemisen jälkeen Keski-Suomen liitossa on valmisteltu seudullisesti merkittävän tuulivoimatuotannon kannalta keskeisiä koko maakunnan kattavia selvityksiä: maakotkien esiintymisen painopistealueiden tunnistaminen Keski-Suomessa, maakotkareviirien käytön mallintaminen Keski-Suomessa (salassapidettävä, vain viranomaiskäyttöön), tuulivoiman maisemavaikutusten selvittäminen Keski-Suomessa sekä Keski-Suomen tuulivoimapotentiaalnin tarkastelu. Maakuntastrategian 2025–2050 hyväksymisen myötä maakuntastrategian valintoja toimeenpanevaa maakuntakaavaa valmistellaan luonnosvaiheen julkiseen kuulemiseen alkuvuodelle 2022.

Lisätietoja: Markus Erkkilä, suunnittelujohtaja, p. 040 162 7887, markus.erkkila(at)keskisuomi.fi

Liitteet: Ikuinen osallistumis- ja arviointisuunnitelma (I-OAS)
Ikuisen osallistumis- ja arviointisuunnitelman liite
Maakotkien esiintymisen painopistealueiden tunnistaminen Keski-Suomessa

---

Lisäksi maakuntahallituksen jäsenille toimitettavat liitteet

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää

1. merkitä tiedoksi osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadun palautteen ja todeta, että vastineet palautteeseen annetaan kaavaluonnoksen käsittelyn yhteydessä; sekä
2. merkitä tiedoksi tehdyt ja valmisteilla olevat selvitykset

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Maakuntakaavan käsittelyn aikana paikalla olivat Keski-Suomen liiton alueiden käytön asiantuntijat ympäristöpäällikkö Reima Väливаara ja maakunta-arkkitehti Liisa Bergius.

MH 21.1.2022, § 4

Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 yksi teemoista on seudullisesti merkittävä tuulivoiman tuotanto. Seudullisesti merkittävälle tuulivoimalle parhaiten soveltuvia alueita tarkasteltaessa yksi keskeisistä selvityksistä on tuulivoimarakentamisen aiheuttamien maisemavaikutusten selvittäminen Keski-Suomessa. Selvitys on merkittävä paitsi tuulivoimarakentamisen ohjaamiseen parhaiten soveltuville alueille, myös tuulivoimarakentamisen sosiaalisen hyväksyttävyyden kannalta. Selvityksen ensimmäisessä vaiheessa on tunnistettu laajapohjaisen asiantuntijatyöryhmän tukemana Keski-Suomen maisematyypit ja niiden herkkyydet tuulivoimarakentamisen aiheuttamille muutoksille.

Parasta tuulivoimapotentiaalia omaavista alueista on laadittu näkymäalueanalyysit huomioiden voimaloiden teoreettinen maksimimäärä 300 metrin ja 350 metrin kokonaiskorkeuksilla. Näkymäalueanalyysi kertoo eri voimaloiden näkymisen maisemassa. Tuulivoimaloiden teoreettisen sijaintien ja maksimimäärien arvioimiseksi on laadittu grid-pohjainen tarkastelu ottaen huomioon tuulivoimapotentiaali-alueiden rajaukset, vallitseva tuulensuunta sekä voimaloiden kokonaiskorkeudet. Näkymäalueanalyysin tuloksia tarkastellaan erityisesti suhteessa maisemamuutoksille herkimpien alueiden sietokykyyn tuulivoimarakentamisen aiheuttamille muutoksille. Tarkastelu huomioidaan maakuntakaavan luonnoksessa esitettävien tuulivoimapotentiaali-alueiden määrittelyssä. Tarkempien ehdotusvaiheen vaikutustenarviointien ja havainnekuvien laatimisen kohteet tullaan valikoimaan ensimmäisen vaiheen tulosten ja luonnosvaiheessa saadun palautteen pohjalta.

Liitteet: Maakuntahallituksen jäsenille toimitettavat liitteet

Lisätietoja: Markus Erkkilä, suunnittelujohtaja, p. 040 162 7887, markus.erkkila(at)keskisuomi.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus

1. kuulee esittelyn selvitysten ja kaavaluonnoksen valmistelutilanteesta ja
2. merkitsee sen tiedoksi.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Maakuntakaavan käsittelyn aikana paikalla oli maakunta-arkkitehti Liisa Bergius Keski-Suomen liitosta.

MH 18.2.2022, § 12

Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 valmistelu on edennyt vaiheeseen, jossa kaavaluonnos ja sen keskeinen valmisteluaineisto on tarkoituksenmukaista asettaa nähtäville osallisten kanssa käytävän vuorovaikutuksen varmistamiseksi ja palautteen saamiseksi.

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 6 §:n mukaan kaavaa valmistelevien viranomaisten on tiedotettava kaavoituksesta sillä tavoin, että niillä, joita asia koskee, on mahdollisuus seurata kaavoitusta ja vaikuttaa siihen. MRL:n 9 §:n mukaan maakuntakaavan on perustuttava riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Maankäyttö- ja rakennuslain 25 §:n mukaan maakuntakaavassa esitetään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita. Aluevarauksia osoitetaan vain siltä osin ja sillä tarkkuudella kuin alueiden käyttöä koskevien valtakunnallisten tai maakunnallisten tavoitteiden kannalta taikka useamman kuin yhden kunnan alueiden käytön yhteen sovittamiseksi on tarpeen.

Keski-Suomen maakuntakaava 2040 koostuu kaavakartasta ja siinä esitetyistä merkinnöistä ja määräyksistä sekä kaavaselostuksesta. Kaavalla muutetaan tai täydennetään voimassa olevaa Keski-Suomen kokonaismaakuntakaavaa. Kaavaselostuksessa kuvataan kaavoituksen lähtökohdat, tavoitteet sekä muutettavien tai täydentävien teemojen maakuntakaavaratkaisun sisältö. Kaavaselostuksessa tarkastellaan myös kaavan vaikutuksia, kaavan suhdetta muihin suunnitelmiin, vaikutusten arviointia sekä osallistumista ja vuorovaikutusta. Muu materiaali, kuten kaavayhdistelmäkartta, selvitykset sekä vaikutusten arviointi ovat kaavan tausta-aineistoa.

Keski-Suomen maakuntakaava 2040 käsittelee seudullisesti merkittävää tuulivoiman tuotantoa, liikennettä ja hyvinvoinnin aluerakennetta. Kaavaluonnos muuttaa ja täydentää voimassa olevaa maakuntakaavaa näiden teemojen osalta, muilta osin voimassa oleva maakuntakaava jää voimaan sellaisenaan.

Kaavaluonnosta on valmisteltu rullaavan maakuntakaavoituksen periaatteiden mukaisesti. Kaavaluonnos käsittelee vähintään seudullisen kokoluokan alueiden käytöllisiä kysymyksiä strategisella ja mahdollistavalla otteella. Tämä näkyy muun muassa tuulivoiman käsittelyssä mahdollistavana otteena ja merkintätapana (alueen erityisominaisuutta osoittava merkintä) ja seudullisen kokoluokan määrittelyä (kaavaluonnos käsittelee 10 voimalaa ja sitä suurempien tuulivoimaloiden alueiden sijoittumista). Maakuntakaavaluonnoksessa osoitetaan seudullisesti merkittävälle tuulivoiman tuotannolle parhaiten soveltuvat alueet yleispiirteisen suunnittelun lähtökohdista. Alueiden valinta perustuu seudullisesti merkittävään tuulivoimapotentiaaliin, selvitysten tuottamaan tietoon ja vaikutusten arviointiin sekä erilaisten maankäytön tarpeiden yhteensovittamiseen.

Liikenteen osalta kaavaluonnoksessa osoitetaan täsmentyneet alueidenkäytölliset tarpeet valtatiellä 9 (Muurame-Korpilahti ja Kanavuori-Lievestuore), seututiellä Ruokkeelta Lintukankaalle (Jyväskylä) sekä kantatie 77 ja valtatie 4 risteysalueella (Viitasaari).

Hyvinvoinnin aluerakenne ei tuo kaavakartalle muita uusia merkintöjä tai määräyksiä kuin kansainvälisen pyöräilyreitit (Euro Velo 11), mutta sitä käsitellään kaavaselostuksessa laajemmin strategisena kokonaisuutena.

Kaavaluonnos asetetaan nähtäville 7.3.–5.5. väliseksi ajaksi. Julkisen kuulemisen aikana järjestetään tarkoituksenmukaisella tavalla vuorovaikutustilaisuuksia kaavan osallisille. Kaavaprosessista tiedottamiseen hyödynnetään maakunnallisia ja paikallisia lehtiä. Tiedottamiseen ja vuorovaikutukseen käytetään myös sosiaalisen median kanavia.

Kaavaluonnoksen julkista kuulemistä seuraa myöhemmin kaavaehdotusvaihe. Kaavaehdotuksessa tullaan huomioimaan tarkoituksenmukaisella tavalla kaavaluonnoksesta

---

saatu palaute, laadittavat lisäselvitykset, sekä tarkentuvat selvitykset ja vaikutusten arvioinnit. Kaavaehdotusvaihe käsittää maankäyttö- ja rakennusasetuksen (12–13 §) mukaisesti kaksiosaisen osallisten kuulemiskierroksen: viranomaisten lausuntokierroksen ja julkisen kuulemisen.

Liitteet: Liitteet toimitetaan maakuntahallitukselle portaalissa

Lisätietoja: Markus Erkkilä, suunnittelujohtaja, p. 040 162 7887, markus.erkkila(at)keskisuomi.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus

1. hyväksyy Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 luonnosvaiheen kaava-aineiston (kaavakartta ja siihen sisältyvät merkinnät ja määräykset sekä kaavaselostus) ja siihen liittyvän valmisteluaineiston,
2. asettaa kaavaluonnoksen ja sen valmisteluaineiston nähtäville 7.3.–5.5. väliseksi ajaksi
3. antaa liitteen mukaisen vastineen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatuun palautteeseen,
4. päivittää Ikuisen osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja sen liitteen siitä saadun palautteen ja täsmentyneen kaavaprosessin mukaisesti ja
5. valtuuttaa Keski-Suomen liiton toimiston tekemään aineistoon teknisuonteisia täydennyksiä sekä viimeistelemään aineiston uuden visuaalisen ilmeen mukaiseen muotoon.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Maakuntakaavan käsittelyn ajaksi linjoille liittyivät maakunta-arkkitehti Liisa Bergius, ympäristöpäällikkö Reima Väливаara ja suunnittelupäällikkö Hanna Kunttu Keski-Suomen liitosta.

Riitta Mäkinen oli poissa kokouksesta klo 09:39-10:12 välisen ajan.

MH 17.6.2022, § 50

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukaan kaavaa hyväksyttäessä on sen lisäksi, mitä MRL:ssä säädetään, noudatettava luonnonsuojelulain (LsL) 10 luvun säännöksiä. LsL:n 10 luvussa säädetään Natura 2000 -verkostoon kuuluvien alueiden suojelun perusteena olevien luonnonarvojen heikentämiskiellosta sekä hankkeiden ja suunnitelmien arviointivelvollisuudesta.

Maakuntakaava on LsL:n 65 §:n tarkoittama suunnitelma, minkä takia maakuntakaavaa hyväksyttäessä on oltava selvillä kaavan vaikutuksista Natura 2000 -verkostoon. Lain mukaan suunnitelman vaikutukset on asianmukaisella tavalla arvioitava. Kaavan toteuttaminen ei saa yksistään tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa merkittävästi heikentää niitä luonnonarvoja, joiden perusteella alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Arviointivelvollisuus koskee myös Natura-alueen ulkopuolella sijaitsevia suunnitelmia tai hankkeita, mikäli niillä on Natura-alueelle ulottuvia todennäköisesti merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

Maakuntakaavan 2040 luonnosvaiheesta on tehty Natura-arvioinnin tarveharkinta. Tarveharkinnassa arvioidaan, heikentääkö kaavan toteuttaminen todennäköisesti merkittävästi Natura 2000 -alueiden luonnonarvoja. Jos kaava ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Natura-alueiden luonnonarvoja, kaava voidaan hyväksyä ilman LsL:n 65 §:n tarkoittamaa

arviointia. Jos tarveharkinnan perusteella jokin kaavamerkinnän tai kaavamerkintöjen toteuttaminen heikentää todennäköisesti merkittävästi Natura-alueiden suojelun perusteena olevia luonnonarvoja, kaavan vaikutuksista on tehtävä LsL:n 65 § tarkoittama arvio. Arviosta on pyydetty lausunto Keski-Suomen ELY-keskukselta ja Metsähallitukselta. Lausunto on annettava 6 kk kuluessa.

Tarveharkinnan tuloksista on neuvoteltu Keski-Suomen ELY-keskuksen kanssa 9.6.2022. Tarveharkinnan ja ELY-keskuksen asiantuntijaohjauksen pohjalta on tehtävä LsL:n 65 § tarkoittama Natura-arviointi seuraavien Maakuntakaavan 2040 luonnoksessa esitettyjen tuulivoima-alueiden osalta: Kettukangas, Hautakangas, Kauniskangas ja Lehtomäki. Lisäksi Natura-arvoihin liittyvä yhteisvaikutusten arviointitarve koskee alueita Ilosjoki, Korkeakangas ja Hanhineva. Yhteisvaikutusten arvioinnissa tulee huomioida kaikki Natura-alueiden vaikutusalueilla olevat tuulivoimahankkeet, joista on arvioinnin kannalta riittävät tiedot, kuten laajuus ja aluerajaukset. Kaavamerkintäalueita poistamalla voidaan välttää arviointitarve kokonaan tai pienentää arviointitarvetta. Natura -arvioinnin tarve on huomioitava vastaavalla tavalla mahdollisten uusien maakuntakaavaan esitettävien tuulivoimatuotantoon soveltuvien alueiden osalta.

Liite: Natura-arvioinnin tarveharkinta

Lisätietoja: Reima Väливаара, ympäristöpäällikkö, p. 040 595 0918, reima.valivaara(at)keskisuomi.fi
Liisa Bergius, maakunta-arkkitehti, p. 040 590 2296, liisa.bergius(at)keskisuomi.fi
Hanna Kunttu, vs. suunnittelujohtaja, p. 040 591 5901, hanna.kunttu(at)keskisuomi.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus

1. kuulee esittelyn Natura-arvioinnin tarveharkinnan tuloksista ja merkitsee sen tiedoksi,
2. päättää ehdotusvaiheeseen valmisteltavasta maakuntakaavakokonaisuudesta Natura-arvioinnin tarpeen osalta ja
3. päättää, että mikäli joku taho esittää kaavaehdotukseen sisällytettäväksi uusia tuulivoimatuotantoon soveltuvia alueita, on alueiden osalta oltava toteutettuna maakuntakaavataso vaatimat selvitykset.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Keski-Suomen maakuntakaavan käsittelyn ajaksi kokoukseen osallistui maakunta-arkkitehti Liisa Bergius ja ympäristöpäällikkö Reima Väливаара Keski-Suomen liitosta.

MH 16.12.2022, § 98

Keski-Suomen maakuntakaava 2040 on edennyt ehdotusvaiheen valmisteluun. Maakuntakaavaluonnoksesta saatu palaute käsitellään ja otetaan huomioon kaavaehdotusta valmisteltaessa. Valmistelun läpinäkyvyyden varmistamiseksi on tarpeen julkaista luonnoksen nähtävillä oloaikana saadut mielipiteet ja lausunnot. Saatu palaute on julkista lukuun ottamatta yksityishenkilötietoja ja julkisuuslain nojalla salassa pidettäviä viranomaisen asiakirjatietoja, kuten tietoja uhanlaisista eläinlajeista.

Maakuntakaavan tarkistuksen teemat ja niitä koskevat tavoitteet määritellään Ikuisessa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (I-OAS) ja sen liitteessä. Maakuntakaavan 2040 prosessin edetessä on ilmennyt tarve tarkentaa Ikuisen osallistumis- ja arviointisuunnitelman liitteen (I-OAS liite) tietoja maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) tulkin osalta seuraavasti: Rullaavan maakuntakaavoituksen tavoitteena on muuttaa voimassa olevaa

kokonaismaakuntakaavaa tarvittaessa vain kertyneiden muutostarpeiden mukaan. Malli perustuu maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen mahdollisuuteen laatia maakuntakaava vaiheittain (MRL 27§). Nyt laadittavasta kaavasta käytetään nimeä Keski-Suomen maakuntakaava 2040.

Lisäksi I-OAS liitettä on päivitettävä prosessin etenemisen mukaisesti lisäämällä tiedot valmistuneista selvityksistä ja vaikutusten arvioinneista ja päivitettävä osallis- ja yhteystiedot sekä aikataulu. Tavoitteena on, että maakuntakaava 2040 esitetään maakuntavaltuustolle hyväksyttäväksi vuoden 2023 lopussa. Myös Ikuisen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan (I-OAS) on syytä tehdä teknisluonteinen korjaus asialinkkien toimivuuden osalta.

Osana ehdotusvaiheen valmistelua syksyn aikana ovat valmistuneet seuraavat selvitykset: Tuulivoiman maisemavaikutusten selvittäminen Keski-Suomessa, Vaihe II: Vaikutusten merkittävyyden arviointi ja Havainnekuvat (Ramboll Oy), Sähkönsiirron selvitys osana Keski-Suomen maakuntakaavaa 2040 (Rejlers Oy), Tuulivoiman sosiaalinen hyväksyttävyyys ja Keski-Suomen maakuntakaava 2040 (Akordi Oy), Selvitys Keski-Suomen tärkeimmistä metsäpeuralueista osana Suomenselän metsäpeurakantaa (LUKE) sekä Asiantuntija-arviointi Keski-Suomen 2040 kaavaehdotukseen ehdolla olevien tuulivoima-alueiden vaikutuksista metsäpeuraan (LUKE). Lisäksi on valmistumassa Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 Natura-arviointi (Latvasilmu Osk). Selvitysten keskeisenä lähtökohtana on ollut maakuntakaavaluonnos. Selvitysten tulokset, johtopäätökset ja suunnitteluohjeet huomioidaan maakuntakaavaehdotuksen valmistelussa.

Palautekoonti, päivitetyt I-OAS ja I-OAS liite sekä valmistuneet selvitykset julkaistaan Keski-Suomen liiton verkkosivuilla maakuntakaavan 2040 ehdotusvaiheen valmisteluun liittyvinä asiakirjoina.

Liite: Palautekoonti, I-OAS-liite ja valmistuneet selvitykset toimitetaan portaalin kautta

Lisätietoja: Liisa Bergius, maakunta-arkkitehti, p. 040 590 2296, liisa.bergius(at)keskisuomi.fi
Hanna Kunttu, vs. suunnittelujohtaja, p. 040 591 5901, hanna.kunttu(at)keskisuomi.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus

1. merkitsee maakuntakaavan luonnosvaiheesta saadun palautteen tiedoksi ja toteaa, että vastineet palautteeseen annetaan kaavaehdotuksen valmistelun edetessä,
2. merkitsee valmistuneet selvitykset tiedoksi,
3. merkitsee teknisluonteiset korjaukset Ikuisen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan tiedoksi ja
4. päättää päivittää Ikuisen osallistumis- ja arviointisuunnitelman liitteen täsmentyneen kaavaprosessin mukaisesti.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Keski-Suomen maakuntakaavan käsittelyn ajaksi kokoukseen osallistui maakunta-arkkitehti Liisa Bergius Keski-Suomen liitosta.

MH 16.1.2023, § 4

Keski-Suomen maakuntakaava 2040 on edennyt ehdotusvaiheen valmisteluun ja sitä varten on valmistunut loppuvuodesta 2022 useita tuulivoimaan liittyviä selvityksiä. Jo valmistuneiden selvitysten lisäksi on valmistumassa Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 Natura-arviointi.

Maakuntakaavan vaikutuksista tehtävään LsL:n 65 § tarkoittamaan Natura-arviointiin päädyttiin aiemmin valmistuneen Natura-arvioinnin tarveharkinnan tulosten sekä ELY-keskuksen asiantuntijaohjauksen pohjalta.

Latvasilmu osk:n tekemässä Natura-arvioinnissa selvitettiin maakuntakaavan 2040 luonnokseen sisältyvän kolmen (Kettukangas, Hautakangas ja Lehtomäki) tuulivoimatuotantoon soveltuvan alueen (tv) mahdolliset vaikutukset Natura-alueiden luonnonarvoihin. Lisäksi yhteisvaikutusten osalta Natura-arviointi koski kaavaluonnoksen tv-alueita Ilosjoki, Korkeakangas sekä Hanhineva. Yhteisvaikutusten arvioinnissa huomioitiin myös kaikki muut Natura-alueiden vaikutusalueella olevat tuulivoimahankkeet, joista on arvioinnin kannalta riittävät tiedot, kuten aluerajaus ja voimalamäärä. Arvioinnissa selvitettiin vaikutuksia, jotka voivat kohdistua seuraaviin Natura 2000-verkoston kohteisiin: Multarinmeri-Harjuntakanen-Riitasuo (FI0900065), Seläntauksen suot (FI0900057), Saarisuo-Valleussuo-Löytösuo-Hirvilampi (FI0900043), Haukisuo-Härkäsuu-Kukkoneva (FI0900093) sekä Kulhanvuoren alue (FI0900112).

Arviointityön aikana arviointia laajennettiin metsäpeuran populaatiotason tarkastelun takia koskemaan myös Salamajärven (FI1001013), Pohjoisnevan (FI0800012), Aittosuo-Leppäsuu-Uitusharjun (FI0900005) ja Maaherransuon (FI0800036) Natura-alueita. Lisäksi arvioinnissa tarkasteltiin kaavan vaikutuksia uhanalaisen lajin koko Keski-Suomen kantaan.

Natura-arvioinnissa tarkasteltiin kaikkia ko. Natura-alueiden suojeluperusteena olevia luonnonarvoja. Natura-arvioinnin tuloksena syntyi arvio siitä, heikentävätkö em. maakuntakaavan tuulivoimatuotantoon soveltuvat alueet yksin tai yhdessä muiden tuulivoimahankkeiden kanssa merkittävästi niitä luonnonarvoja, joiden perusteella edellä mainitut Natura-alueet on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Osana työtä tuli myös esittää arvio siitä, voidaanko vaikutuksia lieventää hyväksyttäväksi esim. tv-alueiden rajauksia muuttamalla tai muilla lieventävillä toimenpiteillä.

Natura-arvioinnin keskeisimmät tulokset:

Maakuntakaavan luonnosvaiheeseen sisältyvien tv-alueiden toteuttamisesta yksistään arvioidaan aiheutuvan merkittävää haittaa Multarinmeri-Harjuntakanen-Riitasuo, Seläntauksen suot ja Kulhanvuoren Natura-alueille. Haitta voi aiheutua Kettukankaan, Hautakankaan ja Lehtomäen tv-alueiden toteuttamisesta. Lisäksi Kontuvuoren, Hallakankaan ja Kirvesvuoren tv-alueiden vaikutukset arvioidaan merkittäviksi Salamajärven Natura-alueelle.

Maakuntakaavan tv-alueiden ja muiden tv-hankkeiden yhteisvaikutukset arvioidaan merkittäviksi Multarinmeri-Harjuntakanen-Riitasuo, Seläntauksen suot, Saarisuo-Valleussuo-Löytösuo-Hirvilampi, Haukisuo-Härkäsuu-Kukkoneva, Kulhanvuoren alueen, Salamajärven ja Peuralamminnevan Natura-alueille. Lisäksi merkittäviä yhteisvaikutuksia arvioidaan syntyvän populaatiotason tarkastelussa Pohjoisnevan, Aittosuo-Leppäsuu-Uitusharjun ja Suurisuo-Sepänsuo-Paanasenneva-Teerinevan Natura-alueille.

Maakuntakaavaluonnoksen tv-alueista merkittäviä yhteisvaikutuksia arvioidaan syntyvän edellä mainittujen kuuden tv-alueen lisäksi Korkeakankaan ja Hanhinevan alueista.

Natura-arvioinnista on pyydetty lausunto Keski-Suomen ELY-keskukselta ja Metsähallitukselta sekä siltä, jonka hallinnassa luonnonsuojelualue on (LsL 65 §). Lausunto on annettava 6 kk kuluessa.

Lisätietoja:

Reima Väливаара, ympäristöpäällikkö, p. 040 595 0918, reima.valivaara(at)keskisuomi.fi
Liisa Bergius, maakunta-arkkitehti, p. 040 590 2296, liisa.bergius(at)keskisuomi.fi
Hanna Kunttu, vt. suunnittelujohtaja, p. 040 591 5901, hanna.kunttu(at)keskisuomi.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:**Maakuntahallitus**

1. kuulee esittelyn Natura-arvioinnin tuloksista ja merkitsee sen tiedoksi sekä
2. päättää LsL:n 65 §:n mukaisesta Natura-arvioinnin lausuntomenettelyn käynnistämisestä

Päätös:

Maakuntahallitus kuuli esittelyn Natura-arvioinnin tuloksista. Natura-arvioinnin tuloksien pohjalta maakuntajohtaja Pekka Hokkanen teki asiasta muutetun päätösehdotuksen. Muutetun päätösehdotuksen mukaan maakuntahallitus merkitsee tiedoksi Natura-arvioinnin tulokset sekä toteaa, että Natura-arviointia on täydennettävä lieventämistoimenpiteiden osalta. Maakuntahallitus hyväksyi muutetun päätösehdotuksen.

Keski-Suomen maakuntakaavan käsittelyn ajaksi kokoukseen osallistui maakunta-arkkitehti Liisa Bergius ja ympäristöpäällikkö Reima Väliavaara Keski-Suomen liitosta.

---

5 § TALOUSARVION KÄYTTÖSUUNNITELMA 2023

Keski-Suomen maakuntavaltuusto hyväksyi kokouksessaan 2.12.2022 21 § Keski-Suomen liiton talousarvion 2023 sekä talous- ja toimintasuunnitelman 2023–2025.

Keski-Suomen liiton hallintosäännön 53 §:n mukaan maakuntahallitus hyväksyy talousarvioon perustuvan käyttösuunnitelman.

Talousarvion maakuntavaltuustoa sitova taso on tuloslaskelman mukaiset toimintatuotot ja -kulut, rahoitustuotot ja -kulut sekä vuosikate ja tilikauden ylijäämä/alijäämä.

Talousarvion maakuntahallitusta sitova taso on käyttötalousosan tulosityksiköiden (luottamushenkilöhallinto, toimisto ja projektit) toimintatuotot ja -kulut sekä toimintakatteet.

Talousarvion toimistoa sitova taso on käyttötalousosan henkilöstökulut, palveluiden ostot, aineet, tarvikkeet ja tavarat, avustukset sekä muut toimintakulut.

Keski-Suomen kehittämisrahasto

Keski-Suomen kehittämisrahastoa kartutetaan toimintavuonna 2023 talousarvion mukaisesti 650 000 eurolla. Kehittämisrahastosta myönnetään rahoitusta pienemmän kokoluokan hankkeille, jotka

- edistävät maakunnan kilpailukykyä,
- varmistavat maakunnan strategioiden toteutumista,
- lisäävät maakunnan näkyvyyttä ja vetovoimaa,
- käynnistävät uusia avauksia sekä
- edistävät yhteistyötä.

Liite: Talousarvion käyttösuunnitelma 2023

Lisätietoja: Hanna Reini, hallintopäällikkö, p. 040 596 5993, hanna.reini(at)keskisuomi.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus hyväksyy vuoden 2023 talousarvion käyttösuunnitelman.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

---

6 § RAHOITUSHAKEMUS: SOIVAT MAISEMAT: OSALLISTAVA ÄÄNIMAISEMAN KERUUN, LUOVAN LUONTOKUVAN JA -MUSIIKIN KEHITTÄMISPROJEKTI

Hakemus saapunut

28.10.2022

Hakija

Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Kuvaus

Hankkeessa järjestetään luontoäänien ja -videoiden keruuretkiä Keski-Suomen luontokohteisiin. Retket ja kerättävät luontoäänit ja -videot suunnitellaan yhdessä potilas- ja omaisjärjestöjen jäsenien kanssa. Kerätyt aineistot käsitellään hankkeen toimesta, ja osallistujat saavat lopullisen ääni-, kuva- ja musiikkiteoksen omaan käyttöönsä. Hankkeen tuotokset kootaan myös näyttelyksi. Hankkeen kohderyhmänä ovat hyvinvointia edistävien järjestöjen kuten seniori- ja omaishoitajayhdistysten jäsenet ja heidän läheiset. Hankkeen toiminnassa mukana on myös musiikki- ja terveysalojen opiskelijoita aineistojen keruuretkillä.

Tavoitteet

Hankkeen tarkoituksena on pilotoida osallistavia menetelmiä, joissa luonto ja luonnossa liikkuminen, luonnonäänit, luontokuvaus ja musiikki yhdistyvät hyvinvoinnin välineiksi. Hankkeen myötä pystytään kehittämään taidetta ja elämysmatkailua hyödyntäviä menetelmiä uusille kohderyhmille. Tulosten pohjalta saadaan myös mahdollisuuksia koulutuksiin ja yritysinnovaatioihin keskisuomalaisille luovien alojen, matkailualan ja teknologiayritysten hyödynnettäviksi.

Toteutusaika

1.1.2023 – 31.3.2024

Kustannusmalli

Prosenttimääräinen korvaus 40 %

Palkkakustannusmalli

Palkkakustannukset toteutuneiden työtuntien määrän perusteella ennalta vahvistetulla yksikkökustannuksella kerrottuna (yksikkökustannusmalli).

Kustannusarvio

Palkkakustannukset	56 991 e
Välilliset kustannukset	22 796 e
Yhteensä	79 787 e
Tulot	0 e
Kokonaiskustannukset	79 787 e

Rahoitussuunnitelma

Keski-Suomen liitto	39 894 e
Hakijan oma rahoitus (muu julkinen)	39 894 e
Yhteensä	79 787 e

Haettu tukea yhteensä

39 894 euroa

Rahoituslähde

Keski-Suomen Kehittämisorahasto

Strategiateema

Yhteisö ja saavutettavuus

Kasvun voimavarat

Hyvä vointi

Esitetään myönnettäväksi

39 894 euroa

Valmistelijan perustelut

Hanke toteuttaa maakuntastrategiasta luontomatkailuun, hyvän vointiin ja kulttuuriin liittyviä tavoitteita. Hankkeen toimet yhdistävät luontomatkailun, kulttuurin ja hyvinvoinnin luovalla tavalla, ja tarjoavat luonto hyvinvoinnin mahdollisuuksia kohderyhmälle, jolle sellaisten saaminen on haastavaa. Hankesuunnitelma on laadittu huolellisesti ja hankkeen tuloksia voidaan hyödyntää jatkossa eri tavoin luovilla aloilla, matkailualalla sekä teknologia-alalla. Hanke voi tuottaa uusia innovaatioita ja kehittämissideoita sekä yritystoimintaan, järjestöille että oppilaitoksille.

Hankeryhmän käsittely

Hankeryhmä on käsitellyt hakemuksen 2.12.2022 ja puoltaa hankkeen rahoittamista.

Lisätietoja/yhteyshenkilö

Heidi Kervinen, p. 040 612 4994, heidi.kervinen(at)keskisuomi.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Myönnetään hankkeelle tukea 50 % hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista, kuitenkin enintään 39 894 euroa Keski-Suomen kehittämisorahastosta.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

-----

7 § TIEDOKSI SAATETTAVAT ASIAT

1. Maakuntajohtajan viranhaltijapäätökset nrot 11–13/2022 (liite)
2. Aluekehitysjohtajan viranhaltijapäätökset nrot 71–72, 75–82/2022, 1–4/2023 (liite)
3. Kehittämisjohtajan viranhaltijapäätökset nrot 22/2022, 1–3/2023 (liite)

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää, että se ei käytä otto-oikeutta aluekehitysjohtajan ja kehittämisjohtajan. Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi muut kohdat.

Maakuntahallituksen puheenjohtajan esitys:

Maakuntahallitus päättää, että se ei käytä otto-oikeutta maakuntajohtajan viranhaltijapäätöksiin.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Todettiin, että seuraava maakuntahallituksen kokous on 24.2. Priimuksessa Jyväskylässä. Todettiin myös muut alkuvuodesta maakuntahallitusta koskevat kokoukset ja tilaisuudet.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta:

§:t 1–4, 7

Päätöksestä, josta voidaan tehdä kuntalain 134 §:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Hallintolainkäyttölain 5 §:n perusteella valitusta ei voida tehdä, ellei päätöksellä tarkoiteta toimenpidettä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkittavaksi ottamatta.

Myös muussa lainsäädännössä voi olla muutoksenhakuun liittyviä kieltoja (mm. markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvassa asiassa ei saa valittaa kuntalain nojalla sillä perusteella, että päätös on julkisista hankinnoista annetun lain vastainen; virka- ja työehtolainsäädännön mukaan päätöksestä ei voida valittaa mikäli neuvottelumenettely on vaihtoehtona).

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen:

§:t 5–6

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite, postiosoite ja s-postiosoite:

Keski-Suomen liitto, maakuntahallitus, Lutakonaukio 7, 40100 Jyväskylä
kirjaamo@keskisuomi.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

VALITUSOSOITUS

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kunnallisvalituksella:

§:t -

Valitusviranomainen ja valitus aika

Muutosta haetaan kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä jäsenkunta ja kunnan jäsen.

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettua päätöstä koskevat valitukset:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus, Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään (vuonna 2023 se on 250 €).

Maakuntakaavaa koskevat valitukset:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus, Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valitus aika 30 päivää. Valitus aika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.

Valituskirja

Valituskirjassa on ilmoitettava:

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet.

Valituskirja on valittajan tai muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä, päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valituskirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valituskirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Lisätietoja

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäynti ja –hakemusmaksua tuomioistuinmaksulain mukaisesti.

Jos hankinnassa on menetelty julkisista hankinnoista annetun lainsäädännön tai määräysten taikka Euroopan yhteisöjen lainsäädännön tai maailman kauppajärjestön julkisia hankintoja koskevan sopimuksen vastaisesti, voi se, jota asia koskee tai muu julkisista hankinnoista annetun lain 9a §:ssä mainittu taho saattaa asian hakemuksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Tarkemmat ohjeet markkinaoikeudesta:

Markkinaoikeus, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
markkinaoikeus@oikeus.fi

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.
